

Er is weer leven op de mijn. Aan de voet van de mijnterril in Winterslag moet in de loop van de komende jaren een uitgebreid project uit de grond rijzen, dat de voormalige site van de SA Charbonnages de Winterslag eindelijk een nieuwe totaalbestemming geeft. De mijnsite van Winterslag wordt een levend stuk cultureel erfgoed met een hedendaagse invulling.

De mijnsite van Winterslag krijgt een nieuwe waarde als speler op educatief, cultuurtoeristisch en entertainmentgebied.

ER IS WEER LEVEN OP DE MIJN VAN WINTERSLAG

Van 1917 tot 1988 kwamen in Winterslag elke dag honderden beroete gezichten uit de mijnschacht naar boven. Aan de ontginning van steenkool uit de mijn van Winterslag kwam dat jaar een eind. Jaren bleef de site onaangeroerd. Na decennia van drukke bedrijvigheid, viel een grote stilte. Het leven in de cités rond de mijn ging echter verder. Vier jaar geleden verwierf het Genkse stadsbestuur de terreinen van eigenaar nv Mijnen. Nu wordt er werk gemaakt van de toekomst. Het grootse project dat de stad vorig jaar liet uittekenen door architectenbureau De Gregorio uit Hasselt, voorziet in een nieuwe, multifunctionele bestemming voor het domein. De mijnsite van Winterslag moet voortaan als historisch monument de herinnering aan een kleurrijk en boeiend verleden levend houden. De site krijgt een nieuwe waarde als speler op educatief, cultuurtoeristisch en entertainmentgebied. Dat zal worden gecombineerd met een woonfunctie, die in de toekomst verder moet worden ingevuld.

"Winterslag is een site met een prachtige industriële architectuur. De site verdient ons respect, omwille van het verleden met de industrie die Genk groot gemaakt heeft", zo vindt burgemeester Jef Gabriels. "We hebben berekend dat in totaal zo'n 63 miljoen euro zal worden geïnvesteerd. 41 miljoen daarvan is een publieke investering, subsidies voor renovaties inbegrepen."

Toerisme

Het verder op punt stellen van een toeristische functie voor de site Winterslag is één van de eerste stappen. "Het hoofdgebouw krijgt een bezoekerscentrum rond het mijnverleden. Dat, in combinatie met de groene omgeving en de terril, zal zeker aantrekkelijk zijn voor toeristen", meent burgemeester Gabriels. Een nieuw initiatief is ook de reconstructie van een stukje mijntunnel, als een waarheidsgetrouwe weergave van de dagelijkse realiteit vroeger. De stad heeft ook contact gelegd met red dot, een Duitse designfirma uit Essen. Zij zullen een designforum met tentoonstellingen inrichten in het bestaande hoofdgebouw.

Cultuur

Eén van de grote klappers voor de stad is het nieuwe cultuurcentrum, dat ook een onderkomen krijgt in het hoofdgebouw, met name in de westvleugel. De mijnmachines vormen op die manier een ongewoon decor. "Dat wordt voor ons een grote in-

vestering. Maar we maken er iets schitterends van. In 2007 kunnen we eraan beginnen." Het cultuurcentrum moet vooral een plek zijn waar Genkenaars elkaar kunnen ontmoeten. "Je vindt er niet per se kunst met de grote K, wel iets voor de doorsnee Genenaar, iemand die komt voor de cinema, zal ook even willen binnenspringen in het cultuurcentrum", meent schepen van ruimtelijke ordening en woonbeleid, leefmilieu en grondzaken Wim Dries.

Een centrale plaats is weggelegd voor een vierhoekig open plein, met de twee schachtbokken als dominante aanwezigen. Een grote parkeergarage zal nog één van de weinige ondergrondse 'features' zijn op de voormalige mijnsite. De twee schachtbokken, de jongste en de oudste van Limburg, blijven boven de aarde twee van de grootste attracties op deze plek. Trouwens: je wandelt er letterlijk over het Genkse verleden – vlak boven de ondergrondse stad die de mijn ooit was.

Recreatie

Ondertussen is een aannemer begonnen met de selectieve sloop van de werknemersruimtes, waarvan de gevel aan de Evence Coppéelaan ligt. De indrukwekkende gevel van de badzalen moet blijven bestaan. Binnenmuren en vloeren gaan eruit om het gebouw aan te passen aan de noden van bioscoopketen Euroscop, die hier een Genkse vestiging wil inrichten.

"Het is de bedoeling de Euroscop volledig te integreren in de oude mijngebouwen", vertelt Luc Van de Casseye van Euroscop. "Je zal de sfeer van toen heel goed kunnen voelen." Euroscop investeert 12,4 miljoen in de Genkse vestiging. In november moet de bioscoop open gaan.

Onderwijs

Op het vlak van onderwijs zal de mijnsite van Winterslag openbloeien tot een echte campus. Zopas heeft het stadsbestuur een realisatieovereenkomst gesloten met de Katholieke Hogeschool Limburg, die op de site een eigen gebouw met de Media- en Designacademie zal realiseren. De verhuis vindt waarschijnlijk plaats in september 2007. Aan het centrale plein ontmoeten de historische gebouwen dus de moderne structuren van – onder meer – de hogeschool. Nieuwbouw zal de 'lege' zijden van het plein verder invullen. Ruimte is ook voorzien voor een complex rond sport/fitness/wellness, maar sinds partner

Sportopolis afhaakte is voorlopig nog niet duidelijk wie dat gaat uitvoeren. De Genkse kunstenaar Piet Stockmans is in elk geval van de partij in het nieuwe project. Hij zal in het geklasseerde magazijn ten zuidwesten van het hoofdgebouw kunstateliers inrichten.

Modern

Modern ontmoet historisch: de vernieuwing van de oude mijn-terreinen is een ambitieus project. "De kracht van de site zal erin liggen dat het een geweldige cocktail kan bieden van verschillende elementen. We willen dat het domein een ontmoetingsplaats is voor alle mensen. Iedereen moet zich hier terug kunnen vinden", aldus schepen Wim Dries.

Na de sluiting van de mijn in 1988 vertrokken de mannen. De mijnsite bleef op de achtergrond voortbestaan als de gemeenschappelijke factor die het leven van zoveel gezinnen had verbonden. Waar de mijnwerkers oorspronkelijk ook vandaan kwamen, in de Genkse ondergrond zagen ze er allemaal hetzelfde uit. Dat vertelt ex-mijnopzichter Barto Di Liddo (63), die een kwarteeuw lang elke dag afdaalde in de diepe duisternis. "Ik was 15 toen ik voor de eerste keer ging werken in de mijn. Het was een rare ervaring, eerst daalde je al met de lift af naar 735 meter. Dan nam je een treintje. De gang werd kleiner en kleiner, het was aardedonker. Je hoorde de hele tijd van die onbekende geluiden. Ook de lucht was er anders. Af en toe sjeesde er een bak voorbij, waarvoor je opzij moest springen." Alles bij elkaar werkte Barto 25 jaar in de steenkoolmijn van Winterslag. "De kamerschaap was heel groot. Je leeft in tunnels, doet gevaarlijk werk. Iedereen heeft elkaar nodig." Hij is blij met de ontwikkeling van de mijnsite. "De jeugd vergeet waarom ze hier wonen. Terwijl hun ouders en grootouders hard hebben gezwoegd om hen een beter leven te geven. Het is jammer dat er veel afgebroken is, want in andere landen hebben ze prachtige dingen gedaan met de oude mijnen. Nu, met dit project, blijft de herinnering aan de mijn tenminste leven."

■ Zondag 17 april is het Erfgoeddag in Genk. Onder de noemer 'Erfgoed en gevaar' kan je in taverne De Slagmolen de hele maand een fototentoonstelling bekijken over het Genkse verleden. Op Erfgoeddag zelf staan foto's over de mijnen tentoon, begeleid door verhalen van mijnwerkers.